

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ДНІПРОВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ
ФАКУЛЬТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ
Кафедра прикладної економіки, підприємництва та публічного управління

О.Г. Вагонова, В.А. Шаповал, О.В. Горпинич

АТЕСТАЦІЙНИЙ ЕКЗАМЕН БАКАЛАВРА

Методичні вказівки
для здобувачів ступеня бакалавра
освітньо-професійної програми
«Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
спеціальності 076 Підприємництво та торгівля

Дніпро
НТУ «ДП»
2024

Атестаційний екзамен бакалавра [Електронний ресурс] : методичні вказівки для здобувачів ступеня бакалавра освітньо-професійної програми «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» спеціальності 076 Підприємництво та торгівля / уклад.: О.Г. Вагонова, В.А. Шаповал, О.В. Горпинич ; М-во освіти і науки України, Нац. техн. ун-т «Дніпровська політехніка». – Дніпро : НТУ «ДП», 2024. – 17 с.

Укладачі:

О.Г. Вагонова, д-р екон. наук, проф.;

В.А. Шаповал, канд. екон. наук, доц.;

О.В. Горпинич.

Затверджено науково-методичною комісією зі спеціальності 076 Підприємництво та торгівля (протокол № 8 від 30.08.2024) за поданням кафедри прикладної економіки, підприємництва та публічного управління (протокол № 24 від 30.08.2024р.).

Методичні рекомендації до проведення атестаційного екзамену визначають основні положення, нормативно-правові, організаційні засади порядку підготовки та проведення екзамену; надають перелік освітніх компонент, зміст яких формує програму такої атестації; встановлюють процедуру оцінювання результатів атестаційного екзамену.

Відповідальний за випуск завідувач кафедри прикладної економіки, підприємництва та публічного управління О.Г. Вагонова, д-р екон. наук, проф.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
1. ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ ТА НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ПІДГОТОВКИ ТА ПРОВЕДЕННЯ АТЕСТАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ.....	6
2. ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗАСАДИ, ПОРЯДОК ПІДГОТОВКИ ТА ПРОВЕДЕННЯ АТЕСТАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ.....	8
3. ПЕРЕЛІК ОСВІТНІХ КОМПОНЕНТ, ЗМІСТ ЯКИХ ФОРМУЄ ПРОГРАМУ АТЕСТАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ.....	8
4. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ АТЕСТАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ.....	10

ВСТУП

Атестація здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня – це процес встановлення відповідності:

- якості здобутої вищої освіти;
- рівня здобутих професійних знань, набутих умінь та навичок, ступеня сформованості системи компетентностей вимогам Стандарту вищої освіти спеціальності 076 Підприємництво та торгівля й освітньо-професійної програми «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» в межах зазначеної спеціальності.

Атестація здійснюється після завершення здобувачами теоретичної та практичної частини навчання за допомогою засобів контролю ступеня досягнення кінцевих цілей освітньо-професійної підготовки з дотриманням принципів формування і реалізації системи засобів діагностики якості знань.

Відповідно до Стандарту вищої освіти України першого (бакалаврського) рівня галузі знань 07 Управління та адміністрування, спеціальності 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 05.07.2024 р. №963) в ОП «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» визначено основною форму атестації здобувачів вищої освіти – атестаційний екзамен та додатковою – виконання та захист кваліфікаційної роботи (право закладу вищої освіти).

Такий екзамен як форма комплексної діагностики якості здобутої вищої освіти дозволяє об'єктивно визначити рівень здатності здобувача розв'язувати складні спеціалізовані професійні завдання і практичні проблеми у галузі підприємництва, торгівлі та біржової діяльності в умовах невизначеності, складності зовнішнього та внутрішнього середовища.

Отже, атестаційний екзамен за спеціальністю 076 Підприємництво та торгівля є продовженням навчально-виховного процесу, формою кваліфікаційних випробувань щодо об'єктивного визначення рівня якості освітньої та професійної підготовки здобувачів та складовою частиною завершального етапу підготовки бакалаврів.

Бакалавр підприємництва та торгівлі повинен володіти інтегральною компетентністю – здатністю розв'язувати складні спеціалізовані завдання та проблеми у сферах підприємницької та торговельної діяльності або в процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів організації і функціонування підприємницьких, торговельних, біржових структур і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Найменування та опис програмних результатів навчання, контроль за якістю їх сформованості забезпечує атестаційний екзамен:

- РН1 Використовувати базові знання з підприємництва та торгівлі й уміння критичного мислення, аналізу та синтезу в професійних цілях.

– РН2 Застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій в підприємницькій та торговельній діяльності.

– РН3 Мати навички письмової та усної професійної комунікації державною й іноземною мовами.

– РН9 Знати вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної і правової держави.

– РН11 Мати концептуальні наукові та практичні знання у сфері підприємництва і торгівлі, необхідні для подальшого використання на практиці.

– РН12 Володіти методами та інструментарієм для обґрунтування управлінських рішень щодо створення й функціонування підприємницьких та торговельних структур.

– РН13 Використовувати знання форм взаємодії суб'єктів ринкових відносин для забезпечення діяльності підприємницьких та торговельних структур.

– РН15 Оцінювати характеристики товарів і послуг у підприємницькій та торговельній діяльності за допомогою сучасних методів.

– РН16 Знати нормативно-правове забезпечення діяльності підприємницьких та торговельних структур і застосовувати його на практиці.

– РН17 Вміти вирішувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких та торговельних структур і розв'язувати проблеми у кризових ситуаціях з урахуванням зовнішніх та внутрішніх впливів.

– РН18 Знати основи обліку та оподаткування в підприємницькій та торговельній діяльності.

– РН19 Застосовувати знання й уміння для забезпечення ефективної організації зовнішньоекономічної діяльності підприємницьких та торговельних структур з урахуванням ринкової кон'юнктури і діючих правових норм.

– РН20 Знати основи бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків та результатів діяльності підприємницьких та торговельних структур з урахуванням ризиків.

– РН21 Застосовувати набуті знання для запобігання корупції та будь-яким проявам недобросовісності в підприємницькій та торговельній діяльності.

– РН22 Знати процеси формування та реалізації публічної політики як партнерської взаємодії та результату узгодження пріоритетів суспільного розвитку, що визначатиме потенціал захисту інтересів бізнес-структур та сприйняття громадськістю результатів їх діяльності.

– РН23 Знати систему органів державної влади та місцевого самоврядування в контексті положень національного законодавства щодо цілей їх діяльності, методів та інструментів впливу на суб'єктів підприємницької діяльності.

– РН24 Вміти використовувати інформацію про розробку програм соціально-економічного розвитку територіальних громад при плануванні бізнес-проектів.

Методичні вказівки до атестаційного екзамену здобувачів ступеня бакалавра за освітньо-професійною програмою «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» розроблені відповідно до вимог Стандарту вищої освіти, освітньо-професійної програми «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» і мають за мету надання допомоги студентам при самостійній підготовці до підсумкової атестації (екзамену) випускників НТУ «Дніпровська політехніка».

1. ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ ТА НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ПІДГОТОВКИ ТА ПРОВЕДЕННЯ АТЕСТАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ

Метою атестаційного екзамену є перевірка і оцінка теоретичного та практичного рівня підготовки здобувача вищої освіти як конкурентоспроможного фахівця з глибокими фундаментальними знаннями та навичками у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності

Завданнями атестаційного екзамену є:

– оцінювання знань випускників, що формують професійні компетентності як результат навчання, зазначені в Стандарті вищої освіти та в освітньо-професійній програмі «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», на підставі виконання комплексної екзаменаційної роботи;

– визначення рівня здатності розв'язувати складні спеціалізовані завдання і практичні проблеми у професійній діяльності.

Екзамен проводиться за принципами: академічна доброчесність; об'єктивність; прозорість і публічність; незалежність; нетерпимість до проявів корупції та хабарництва; єдність методики оцінювання результатів.

Екзамен проводиться у формі незалежного оцінювання видів завдань (відповіді на тести, питання, виконання розрахункових завдань) теоретичного та практичного спрямування.

Комплексне екзаменаційне завдання (екзаменаційний білет) для здобувача складається з двох частин: теоретичної (питання, тестові завдання) і практичної (розв'язання ситуаційної задачі). Завдання білету спрямовані на виявлення сформованості аналітичних, діагностичних, прогностичних умінь випускника. Білети рівноцінні за складністю і трудомісткістю та забезпечують перевірку готовності випускника до професійної діяльності.

Форма кваліфікаційного випробування (атестаційного екзамену) – письмова. Тривалість екзамену не повинна перевищувати шести академічних годин на день.

Відповідь на теоретичні питання повинна бути ґрунтовною та повністю розкривати сутність даного питання, мати всі необхідні пояснення та визначення, спиратися на нормативно-правову базу. При виконанні практичного завдання здобувач вищої освіти надає розгорнуту характеристику послідовності вирішення, алгоритм розрахунку та результати обчислення необхідних показників, висновок за розрахунками відповідно до поставленого питання.

Здобувач на атестаційному екзамені виконує завдання, орієнтовані виключно на демонстрацію ключових результатів навчання, що регламентовані фаховими освітніми компонентами за спеціальністю та спеціальними освітніми компонентами за професійною програмою підготовки. В свою чергу опанування цих освітніх компонент дає можливість досягнути результатів навчання, сформульованих у Стандарті вищої освіти України та освітньо-професійній програмі «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність».

До складання атестаційного екзамену допускаються студенти, які виконали навчальний план.

Перелік нормативно-правових документів, що забезпечують підготовку та проведення атестаційного екзамену.

1. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 №1556-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>

2. Стандарт вищої освіти за спеціальністю 076 Підприємництво та торгівля галузі знань 07 Управління та адміністрування для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Наказ МОН України №963 від 05.07.2024 р. URL: <https://surl.li/mitful>

3. Освітньо-професійна програма «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» першого (бакалавр) рівня галузі знань 07 Управління та адміністрування спеціальності 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність. НТУ «Дніпровська політехніка». 2024 р.

4. Положення про організацію освітнього процесу Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» / Мін-во освіти і науки України, Нац. техн. ун-т «Дніпровська політехніка». Дніпро : НТУ «ДП», 2024. 50 с. URL: <https://surl.li/ushkvf>

5. Положення про організацію атестації здобувачів вищої освіти НТУ «Дніпровська політехніка» / М-во освіти і науки України. Нац. техн. ун-т. Д. : НТУ «ДП», 2024. 48 с. URL: <https://surl.li/yvddxa>

6. Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» / Мін-во освіти і науки України, Нац. техн. ун-т «Дніпровська політехніка». Дніпро : НТУ «ДП», 2024. 33 с. URL: <https://surl.li/yfyxys>

Університет забезпечує дотримання правил і процедури проведення атестаційного екзамену шляхом:

- уніфікації умов проведення, засобів оцінювання, методик оброблення результатів та форм їхнього подання;
- інформаційно-консультаційної та психологічної підготовки здобувачів вищої освіти до екзамену;
- використання критеріїв об'єктивного оцінювання результатів екзамену.

2. ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗАСАДИ, ПОРЯДОК ПІДГОТОВКИ ТА ПРОВЕДЕННЯ АТЕСТАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ

Організаційна підготовка до атестаційного екзамену проводиться згідно з процедурою, визначеною розпорядчими документами НТУ «Дніпровська політехніка». Кафедра прикладної економіки, підприємництва та публічного управління разом з навчальним відділом, деканатом факультету менеджменту організує підготовку до атестаційного екзамену за заздалегідь розробленим планом.

Атестація якості підготовки здобувача вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» здійснюється Екзаменаційною комісією з цього фаху, голова якої затверджується наказом ректора університету. Ректор також здійснює контроль за формуванням, організацією роботи та діяльністю екзаменаційної комісії. Екзаменаційна комісія формується щороку як єдина для всіх форм навчання за спеціальністю освітнього рівня «бакалавр» у складі голови і членів комісії. Головою Екзаменаційної комісії призначається провідний фахівець у відповідній галузі.

Повторне складання атестаційного екзамену з метою підвищення оцінки не допускається. Здобувача вищої освіти, який при складанні атестаційного екзамену отримав незадовільну оцінку, відраховують з університету та видають йому академічну довідку.

Програму атестаційного екзамену, екзаменаційні білети, варіанти завдань, перелік довідкових матеріалів складають викладачі кафедри прикладної економіки, підприємництва та публічного управління як випускової кафедри.

3. ПЕРЕЛІК ОСВІТНІХ КОМПОНЕНТ, ЗМІСТ ЯКИХ ФОРМУЄ ПРОГРАМУ АТЕСТАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ

Для успішного складання атестаційного екзамену майбутній фахівець з підприємництва, торгівлі та біржової діяльності має здобути компетентності, які формуються під час вивчення комплексу обов'язкових освітніх компонент професійної програми упродовж всього нормативного терміну підготовки.

Програму атестаційного екзамену (завдання комплексної екзаменаційної

роботи) формує зміст множини фахових освітніх компонент за спеціальністю та спеціальних освітніх компонент за освітньою програмою, а саме:

- Ф2 Основи організації бізнесу.
- Ф3 Основи біржової діяльності.
- Ф4 Інновації в бізнесі.
- Ф5 Торговельна інфраструктура та форми торгівлі.
- Ф6 Інфраструктура підприємницької діяльності.
- Ф7 Інформаційні та комунікаційні технології в бізнесі.

- Ф9 Управління якістю та конкурентоспроможністю товарів і послуг.
- Ф10 Економіка підприємництва.
- Ф11 Екологічне підприємництво.
- Ф12 Економічна статистика та економетрія.
- Ф13 Економіка та організація торгівлі.
- Ф14 Підприємництво.
- Ф16 Моніторинг діяльності підприємств та організацій.

- Ф17 Маркетинг.
- Ф18 Економічна діагностика підприємницької діяльності.
- Ф20 Бізнес-планування.
- Ф21 Організація та технологія біржової діяльності.

- Ф22 Стратегія та розвиток бізнесу.
- Ф23 Курсова робота зі стратегії та розвитку бізнесу.
- Ф24 Ризики підприємницької діяльності.
- Ф25 Лідерство.
- Ф26 Економіка та організація зовнішньоекономічної діяльності.

- С1 Публічна політика.
- С2 Основи державного управління та місцевого самоврядування.
- С3 Соціально-економічний розвиток громад.

В екзаменаційних завданнях органічно поєднуються теоретичні, прикладні питання та питання практичного характеру, відповіді на які дає навчальний контент зазначених освітніх компонент. Результати виконання комплексної екзаменаційної роботи та їх оцінювання дозволяють виявити знання й уміння використовувати фаховий понятійний (категорійний) апарат, здатність теоретично обґрунтувати і виконати розрахунки при вирішенні професійних завдань бакалавра підприємництва та торгівлі.

4. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ АТЕСТАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ

Атестація здобувачів вищої освіти здійснюється за допомогою засобів контролю ступеня досягнення кінцевих цілей освітньо-професійної підготовки.

Інформаційною базою формування засобів об'єктивного контролю ступеня досягнення кінцевих цілей освітньо-професійної підготовки є зміст робочих програм освітніх компонент, що формують систему компетентностей бакалавра з підприємництва та торгівлі та виносяться на атестацію. Засоби об'єктивного контролю формуються шляхом структурної композиції змісту дисциплін, що наведені у навчальному плані підготовки здобувачів за освітньо-професійною програмою.

Об'єктом оцінювання якості підготовки бакалавра є сукупність знань, умінь і навичок, набутої системи професійних компетентностей, відтворених у процесі виконання комплексної кваліфікаційної роботи.

Оцінювання рівня якості підготовки здобувачів здійснюють члени Екзаменаційної комісії на основі встановлених правил, принципів (об'єктивність, комплексність, етичність та компетентнісний підхід), критеріїв, шкали оцінювання.

Результати оцінювання рівня якості підготовки здобувачів вищої освіти повинні довести, що студент:

– має знання, здобуті у процесі навчання та практичної діяльності, включаючи основи знань сучасних досягнень науки та практики у сфері професійної діяльності;

– вміє розв'язувати складні завдання з предмета професійної діяльності на засадах компетентнісного підходу, вибору методів та засобів вирішення на засадах інноваційності.

Сертифікація досягнень здобувачів на атестаційному екзамені здійснюється за допомогою прозорих процедур, що ґрунтуються на об'єктивних критеріях відповідно до «Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти Національного технічного університету «Дніпровська політехніка». Досягнутий рівень компетентностей відносно очікуваних, що ідентифікований під час екзамену, відображає реальний результат навчання здобувача за освітньо-професійною програмою «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність».

Оцінювання навчальних досягнень здійснюється за рейтинговою (100-бальною) та інституційною шкалами (табл. 4.1).

Підсумкова оцінка атестаційного екзамену складається із сумарної оцінки за виконаними теоретичними та практичними завданнями.

Шкали оцінювання навчальних досягнень студентів НТУ «ДП»

Рейтингова	Інституційна
90...100	відмінно / Excellent
74...89	добре / Good
60...73	задовільно / Satisfactory
0...59	незадовільно / Fail

Засоби діагностики, що надаються здобувачам на атестаційному екзамені у вигляді завдань комплексної екзаменаційної роботи (КЕР), формуються шляхом конкретизації вихідних даних та способу демонстрації результатів навчання. Кількість конкретизованих завдань КЕР відповідає відведеному часу на виконання, а кількість варіантів КЕР забезпечує індивідуалізацію завдання.

Зміст засобів діагностики спрямовано на контроль рівня сформованості знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії студента за вимогами Національної рамки кваліфікації до 6-го кваліфікаційного рівня.

Сформовані результати навчання здобувача ідентифікуються та вимірюються відносно очікуваних за допомогою критеріїв, що описують його дії демонстрації досягнення результатів навчання. Зміст критеріїв спирається на компетентнісні характеристики, визначені НРК для бакалаврського рівня вищої освіти (табл. 4.2). Деталізація загальних критеріїв досягнення результатів навчання при оцінюванні екзаменаційної роботи наведено в табл. 4.3.

Таблиця 4.2

Загальні критерії досягнення результатів навчання для 6-го кваліфікаційного рівня за Національною рамкою кваліфікації (бакалавр)

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
Знання		
♦ концептуальні наукові та практичні знання, критичне осмислення теорій, принципів, методів і понять у сфері професійної діяльності та/або навчання	Відповідь відмінна – правильна, обґрунтована, осмислена. Характеризує наявність: - концептуальних знань; - високого ступеню володіння станом питання; - критичного осмислення основних теорій, принципів, методів і понять у навчанні та професійній діяльності	95-100
	Відповідь містить негрубі помилки або описки	90-94
	Відповідь правильна, але має певні неточності	85-89
	Відповідь правильна, але має певні неточності й недостатньо обґрунтована	80-84
	Відповідь правильна, але має певні неточності,	74-79

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
	недостатньо обґрунтована та осмислена	
	Відповідь фрагментарна	70-73
	Відповідь демонструє нечіткі уявлення студента про об'єкт вивчення	65-69
	Рівень знань мінімально задовільний	60-64
	Рівень знань незадовільний	<60
Уміння/навички		
♦ поглиблені когнітивні та практичні уміння/навички, майстерність та інноваційність на рівні, необхідному для розв'язання складних спеціалізованих задач і практичних проблем у сфері професійної діяльності або навчання	Відповідь характеризує уміння: - виявляти проблеми; - формулювати гіпотези; - розв'язувати проблеми; - обирати адекватні методи та інструментальні засоби; - збирати та логічно й зрозуміло інтерпретувати інформацію; - використовувати інноваційні підходи до розв'язання завдання	95-100
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності з негрубими помилками	90-94
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації однієї вимоги	85-89
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації двох вимог	80-84
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації трьох вимог	74-79
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації чотирьох вимог	70-73
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності при виконанні завдань за зразком	65-69
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання при виконанні завдань за зразком, але з неточностями	60-64
	рівень умінь/навичок незадовільний	<60
Комунікація		
♦ донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень,	Вільне володіння проблематикою галузі. Зрозумілість відповіді (доповіді). Мова: - правильна; - чиста;	95-100

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
власного досвіду та аргументації; ♦ збір, інтерпретація та застосування даних; ♦ спілкування з професійних питань, у тому числі іноземною мовою, усно та письмово	<ul style="list-style-type: none"> - ясна; - точна; - логічна; - виразна; - лаконічна. Комунікаційна стратегія: <ul style="list-style-type: none"> - послідовний і несуперечливий розвиток думки; - наявність логічних власних суджень; - доречна аргументації та її відповідність відстоюваним положенням; - правильна структура відповіді (доповіді); - правильність відповідей на запитання; - доречна техніка відповідей на запитання; - здатність робити висновки та формулювати пропозиції 	
	Достатнє володіння проблематикою галузі з незначними хибами. Достатня зрозумілість відповіді (доповіді) з незначними хибами. Доречна комунікаційна стратегія з незначними хибами	90-94
	Добре володіння проблематикою галузі. Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано три вимоги)	85-89
	Добре володіння проблематикою галузі. Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано чотири вимоги)	80-84
	Добре володіння проблематикою галузі. Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано п'ять вимог)	74-79
	Задовільне володіння проблематикою галузі. Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано сім вимог)	70-73
	Часткове володіння проблематикою галузі. Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано дев'ять вимог)	65-69
	Фрагментарне володіння проблематикою галузі. Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано 10 вимог)	60-64

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
	Рівень комунікації незадовільний	<60
<i>Відповідальність і автономія</i>		
<ul style="list-style-type: none"> ♦ управління складною технічною або професійною діяльністю чи проектами; ♦ спроможність нести відповідальність за вироблення та ухвалення рішень у непередбачуваних робочих та/або навчальних контекстах; ♦ формування суджень, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти; ♦ організація та керівництво професійним розвитком осіб та груп; ♦ здатність продовжувати навчання із значним ступенем автономії 	<p>Відмінне володіння компетенціями менеджменту особистості, орієнтованих на:</p> <p>1) управління комплексними проектами, що передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - дослідницький характер навчальної діяльності, позначена вмінням самостійно оцінювати різноманітні життєві ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особисту позицію; - здатність до роботи в команді; - контроль власних дій; <p>2) відповідальність за прийняття рішень в непередбачуваних умовах, що включає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - обґрунтування власних рішень положеннями нормативної бази галузевого та державного рівнів; - самостійність під час виконання поставлених завдань; - ініціативу в обговоренні проблем; - відповідальність за взаємовідносини; <p>3) відповідальність за професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб, що передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - використання професійно-орієнтованих навичок; - використання доказів із самостійною і правильною аргументацією; - володіння всіма видами навчальної діяльності; <p>4) здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності, що передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ступінь володіння фундаментальними знаннями; - самостійність оцінних суджень; - високий рівень сформованості загальнонавчальних умінь і навичок; - самостійний пошук та аналіз джерел інформації 	95-100
	Упевнене володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано дві вимоги)	90-94
	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано три вимоги)	85-89
	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано чотири вимоги)	80-84
	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано шість вимог)	74-79
	Задовільне володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано сім вимог)	70-73
	Задовільне володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано вісім вимог)	65-69

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
	Рівень відповідальності і автономії фрагментарний	60-64
	Рівень відповідальності і автономії незадовільний	<60

Таблиця 4.3

Деталізація загальних критеріїв досягнення результатів навчання при оцінюванні екзаменаційної роботи

Рівень, рейтингова шкала	Теоретична підготовка	Практичні уміння і навички
Високий, 90–100, відмінно	Здобувач має глибокі, міцні і систематичні знання всіх положень теорії, може не тільки вільно сформулювати, але й самостійно довести закони, теореми, принципи, використовує здобуті знання і вміння в нестандартних ситуаціях, здатний вирішувати проблемні питання. Відповідь здобувача відрізняється точністю формулювань, логікою, достатній рівень узагальненості знань.	Здобувач самостійно розв'язує типові задачі різними способами, стандартні, комбіновані й нестандартні завдання, здатний проаналізувати й узагальнити отриманий результат. При виконанні практичних та індивідуальних робіт здобувач дотримується усіх вимог, передбачених програмою курсу. Крім того, його дії відрізняються раціональністю, вмінням оцінювати помилки й аналізувати результати.
Середній 74-89; добре	Здобувач знає і може самостійно сформулювати основні теоретичні положення, принципи та пов'язати їх з реальними явищами, може привести вербальне формулювання основних положень теорії, навести приклади їх застосування в практичній діяльності, але не завжди може самостійно довести їх. Здобувач може самостійно застосовувати знання в стандартних ситуаціях, його відповідь логічна, але розуміння не є узагальненим.	Здобувач самостійно розв'язує типові (або за визначеним алгоритмом) завдання, володіє базовими навичками з виконання необхідних логічних операцій та перетворень, може самостійно сформулювати типову задачу за її словесним описом, скласти типову схему та обрати раціональний метод розв'язання, але не завжди здатний провести аналіз і узагальнення результату.
Достатній, 60-73; задовільно,	Здобувач відтворює основні поняття і визначення курсу, але досить поверхово, не виділяючи взаємозв'язок між ними, може сформулювати з допомогою викладача основні положення	Здобувач може розв'язати найпростіші типові завдання за зразком, виявляє здатність виконувати основні елементарні аналізи, але не спроможний самостійно сформулювати задачу за

	теорії, знає істотні ознаки (засади) основних теоретичних положень та їх відмінність, може записати окремі термінологічні дефініції теоретичного положення за словесним формулюванням і навпаки; допускає помилки, які повною мірою самостійно виправити не може.	словесним описом і визначити метод її розв'язання.
Низький, 0-59; незадовільно	Відповідь здобувача при відтворенні навчального матеріалу елементарна, фрагментарна, зумовлена нечіткими уявленнями про теоретичні положення. У відповіді цілком відсутня самостійність. Здобувач знайомий лише з деякими основними поняттями та визначеннями курсу, з допомогою викладача може сформулювати лише деякі основні положення теорії.	Здобувач знає умовні позначення та вміє розрізняти основні величини, вміє розв'язувати завдання лише на відтворення основних формул, здійснювати найпростіші математичні дії.

Навчальне видання

Вагонова Олександра Григорівна
Шаповал Вадим Анатольович
Горпинич Олександр Володимирович

АТЕСТАЦІЙНИЙ ЕКЗАМЕН БАКАЛАВРА

Методичні вказівки
для здобувачів ступеня бакалавра
освітньо-професійної програми «Підприємництво,
торгівля та біржова діяльність»
спеціальності 076 Підприємництво та торгівля

Видано в авторській редакції.

Електронний ресурс.
Підписано до видання 05.09.2024. Авт. арк. 1,2.

Національний технічний університет «Дніпровська політехніка».
49005, м. Дніпро, просп. Дмитра Яворницького, 19.